

DET TALTE ORD GÆLDER
Samråd den 28. maj 2014

**Taleseddel til FOU samrådsspørgsmål T
vedrørende overskridelse af LUFTARK aktstykke
torsdag den 28. maj 2014**

Taleseddel

FOU samrådsspørgsmål T

Spørgsmål T er stillet efter ønske af Troels Lund Poulsen (V).

Spørgsmål T:

Ministeren bedes redegøre for LUFTARK-projektets budgetoverskridelse. Desuden ønskes en redegørelse for den manglende orientering af Folketingets Forsvarsudvalg samt Folketingets Finansudvalg om budgetoverskridelsen.

Besvarelse af samrådsspørgsmålet

- Som bekendt redegjorde jeg for overskridelsen af LUFTARK aktstykket på samrådet her i udvalget den 10. december sidste år.
- I forlængelse af samrådet fremsendte jeg desuden en orientering til Folketingets Finansudvalg samt en uddybende forklaring til Forsvarsudvalget.
- Endvidere blev overskridelsen drøftet på et møde i forsvarsforligskredsen den 13. december, hvor forsvarschefen tillige deltog.
- Lad mig indlede besvarelsen i dag med at opsummere vedrørende overskridelse af LUFTARK aktstykket, som den er beskrevet i Forsvarskommandoens uddybende notat, der er oversendt den 12. januar i år.

DET TALTE ORD GÆLDER

- LUFTARK aktstykket indebar en bevilling til at anvende op til ca. 660 mio. kr. til LUFTARK projektet.
- Projektet havde til formål at sikre rådighed over strategisk lufttransport til Forsvarets internationale operationer og dækkede en periode på fire år.
- Det omhandlede aktstykke blev indgået, fordi der er tale om chartring af hele fly (det såkaldte fuldchartring), svarende til operationel leasing, hvilket kræver særskilt bevillingsmæssig hjemmel, jf. budgetvejledningen. Forsvaret har i forvejen hjemmel til at afholde udgifter til lufttransport til internationale operationer inden for Forsvarskommandos driftsbevilling på Finansloven.
- Aktstykkets ramme på 660 mio. kr. var baseret på de foregående års forbrug af strategisk lufttransport til Forsvarets internationale operationer.
- I forlængelse af Finansudvalgets tiltrædelse af aktstykket blev der indgået en kontrakt primo 2009 med udløb efter første kvartal 2013.
- Som det fremgår af orienteringen af Folketingets Finansudvalg og det uddybende notat, som blev fremsendt til Forsvarsudvalget i januar måned, så androg Forsvarets samlede udgifter til projektet i alt ca.

745 mio. kr. i perioden. Altså et forbrug på ca. 85 mio. kr. ud over rammen i aktstykket, hvilket svarer til en afvigelse på ca. 13 procent.

- Af de ca. 745 mio. kr. udgør de 461 mio. kr. faste udgifter til kontraktbetalinger for at råde over kapaciteten – de såkaldte ACMI udgifter, som Troels Lund Poulsen blandet andet spurgte ind til ved samrådet i december – mens de resterende 284 mio. kr. vedrører variable udgifter, herunder køb af brændstof, lufthavnsafgifter, overflyvnings-tilladelser mm.
- Lad mig for en god ordens skyld bemærke, at de samlede udgifter er afholdt inden for Forsvarets driftsbevilling på Finansloven. Der er således ikke tale om at der er brugt penge udover budgettet, men det er klart, at det er en afvigelse fra aktstykkets beløbsramme.
- Forsvarskommandoen redegjorde i det uddybende notat, der blev oversendt 12. januar, for to hovedårsager til afvigelsen fra aktstykket.
- Den første årsag er, at der særligt i den første del af perioden var et større behov for strategisk lufttransport i forbindelse med Forsvarets internationale operationer i Afghanistan, Libanon og Kosovo, end det var forudset i forbindelse med projektets start.

- Den anden årsag er, at aktstykkets formulering ikke fuldt ud understøtter intentionen i projektet om at kunne frasælge den ledige kapacitet.
- Når Forsvaret frasolgte ledig kapacitet, blev afregningen indledningsvis foretaget mellem Forsvaret og LUFTARK leverandøren, hvorefter Forsvaret fakturerede de pågældende udgifter til den eksterne kunde. Uanset at Forsvaret således havde en vis indtægt, når der blev fløjet for eksterne kunder, så kunne indtægten ikke indregnes i forhold til den bevilling, der var givet ved aktstykket, idet aktstykkets formulering omfattede bruttoudgifterne – dvs. de udgifter Forsvaret afregnede i forhold til leverandøren, uanset om flyet løste opgaver for Forsvaret eller eksterne kunder.
- Et frasalg af ledig kapacitet medførte altså, at Forsvarets bruttoudgifter til projektet steg, og et øget frasalg ville dermed medføre en forøget overskridelse af aktstykket, om end Forsvarets nettoudgifter ville falde.
- Samlet set medførte primært det øgede behov for strategisk lufttransport og til dels anvendelsen af bruttobevillingstilgangen, at aktstykket blev overskredet med ca. 85 mio. kr., som tidligere nævnt svarende til ca. 13 procent.

--ooOoo--

- Den anden del af samrådsspørgsmålet vedrører orientering af Folketingets Finansudvalg og Forsvarsudvalg.
- Som nævnt udløb kontrakten i LUFTARK projektet med udgangen af 1. kvartal 2013.
- Forsvarskommandoen fremsendte medio december 2012 og igen medio januar 2013 en orientering om en forventet overskridelse af aktstykket.
- Forsvarskommandoen har oplyst, at man på dette tidspunkt var blevet opmærksom på, at aktstykket angav bruttoudgifter og ikke netto-udgifter, og Forsvarskommandoen konstaterede, at alene med de faste kontraktuelle udgifter for resten af kontraktperioden ville der blive anvendt mere end aktstykkets beløbsramme på 660 mio. kr.
- Da der samtidig var kort tid til kontraktudløbet, var det derfor Forsvarskommandoens vurdering, at man burde vente med en orientering af Finansudvalget til efter den afsluttende opgørelse af Forsvarets samlede udgifter forbundet med LUFTARK projektet.
- Den samlede opgørelse over udgifterne forbundet med projektet efter de sidste betalinger i juni måned 2013 blev dog ikke fremsendt fra Forsvarskommandoen til Forsvarsministeriet, hvilket forsvarschefen

har beklaget over for Forsvarsministeriet. Hertil kommer, at man fra departementets side ikke efterspurgte den samlede opgørelse.

- Den samlede opgørelse blev således først Forsvarsministeriet bekendt i forbindelse med forberedelserne til samrådet den 10. december 2013, hvor orientering om overskridelsen som bekendt indgik som en del af min besvarelse. Umiddelbart efter – den 12. december – blev der sendt en orientering til Finansudvalget med kopi til Forsvarsudvalget.
- Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg gerne havde set, at Folketinget var blevet orienteret tidligere og senest i forbindelse med regnskabsafslutningen efter de sidste betalinger i juni 2013.
- Det er en fejl, at det ikke skete. Og det beklager jeg.
- Afslutningsvis kan jeg oplyse, at Forsvarsministeriet har iværksat en mere stringent opfølgning på aktstykker inden for ministeriets ressort med henblik på at undgå lignende tilfælde i fremtiden.
- Det afslutter min besvarelse af samrådsspørgsmålet.